

Způsobilé výdaje

Jana Feireislová

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Definice

- Způsobilé výdaje

- spolufinancovány ze strukturálních fondů EU,
- Jsou v souladu s příslušnými předpisy Evropské unie a České republiky
- Odpovídají cílům, zaměření dané prioritní osy a oblasti podpory poskytovatele dotace
- Jsou nezbytné pro realizaci projektu a dosažení cílů projektu
- Jsou v souladu s pravidly a podmínkami poskytovatele dotace
- Naplňují princip 3E
 - Hospodárnost (economy)
 - Efektivnost (effectiveness)
 - Účelnost (efficiency)

Dokumentace – národní úroveň

- Pravidla způsobilých výdajů pro programy spolufinancované ze SF a FS na programové období 2007–2013. Jsou dostupná na www.strukturalni-fondy.cz
- Vymezení způsobilých výdajů pro daný operační program je v kompetenci poskytovatele dotace
- Např. OPPI – Obecná pravidla způsobilosti výdajů a specifická pravidla způsobilosti výdajů pro daný program
- Pravidla způsobilosti výdajů stanovená konkrétní Výzvou
- Pokyny pro žadatele

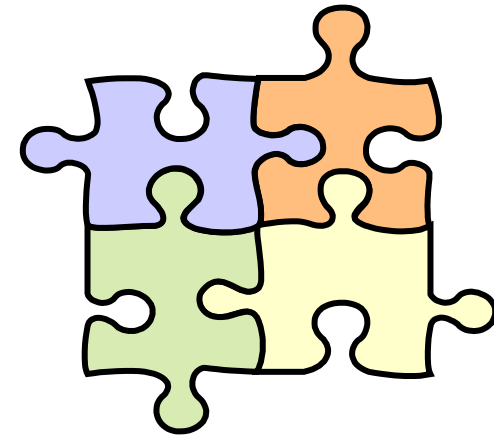
EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Faktory ovlivňující způsobilost výdaje

- Časové hledisko
- Věcná povaha způsobilého výdaje
- Doložení způsobilého výdaje
- Soulad s pravidly poskytovatele dotace
 - Např. změnová řízení, pokyny pro zadávání zakázek, apod.

Časové hledisko

- Stanovené Operačním programem – zahájení projektu – ukončení projektu
- Řídící orgán může v konkrétních výzvách časovou způsobilost výdajů dále upřesnit, případně zúžit.

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Časové hledisko – okamžik vzniku výdaje

- Účetní doklad – začátek projektu
 - okamžikem vzniku výdaje je datum uskutečnění účetního případu
- Úhradový doklad – konec projektu/etapy
 - Rozhodným datem pro posouzení způsobilosti výdajů je datum úhrady faktury, které musí předcházet nebo být rovno datu ukončení fyzické realizace projektu/datu ukončení etapy.

Věcná povaha způsobilého výdaje

- Zpravidla taxativně vymezena pro jednotlivé oblasti podpory
- Dvě základní kategorie
 - Investiční výdaje
 - Neinvestiční výdaje
- Není-li zcela zřejmé, zda daná kategorie výdaje svou věcnou povahou spadá do způsobilých výdajů – kontaktovat poskytovatele dotace

Věcná povaha způsobilého výdaje

Základní kategorie	Typ výdaje
Pozemky, stavby, včetně inženýrské činnosti, projektová dokumentace, zřizovací předměty, zařízení stavby, základní vybavení	Investiční výdaj
Dlouhodobý nehmotný majetek	Investiční výdaj
Technologická zařízení	Investiční výdaj
Výdaje na publicitu	Investiční/neinvestiční výdaj
Konference, ubytování, cestovné	Neinvestiční výdaj
Mzdové výdaje	Neinvestiční výdaj

Věcná povaha způsobilého výdaje

Základní kategorie	Typ výdaje
Služby (finanční, expertní, konzultační, výběrová řízení, audit – je – li vyžadován poskytovatelem dotace,	Neinvestiční výdaj
Materiál, drobný hmotný majetek	Neinvestiční výdaj
Rozvody datových (komunikačních) sítí	Investiční výdaj
Vybavení nezbytné předměty, které jsou přímo a výhradně spojené s účelem projektu	Investiční výdaj

Věcná povaha způsobilého výdaje

- Vždy platí podmínka, že výdaj je nezbytný pro realizaci projektu
- Tuto skutečnost je vždy nutné v případě kontroly prokázat
- Podrobné vymezení kategorií způsobilých výdajů dle věcné povahy pro konkrétní oblasti podpory je uvedeno ve zmíněných dokumentech

Doložení způsobilého výdaje – účet projektu

- Účet projektu
 - Některé programy vyžadují pro účely projektu samostatný bankovní účet/podúčet, který bude využíván pouze pro transakce spojené s realizací projektu a budou k němu vydávány vlastní výpisy
 - Pokud není zřízen speciální účet pro projekt, je nutné doložit, že transakce odešla z účtu příjemce projektu
 - Při dokládání způsobilých výdajů je možné ostatní úhrady netýkající se projektu začernit

Doložení způsobilého výdaje – účetnictví

- Vedení účetnictví
 - Vedení analytické evidence s vazbou ke konkrétnímu projektu
 - Je možné založit i středisko/zakázku
 - Nutné doložit, zda výdaj souvisí s projektem či nikoliv
 - Správné zařazení výdaje do účetní položky
 - Dodržování zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví a souvisejících prováděcích vyhlášek

Doložení způsobilého výdaje – účetní doklad

- označení účetního dokladu,
- obsah účetního případu a označení jeho účastníků,
- peněžní částka nebo údaj o množství a ceně za měrnou jednotku,
- okamžik vyhotovení účetního dokladu,
- okamžik uskutečnění účetního případu, není-li shodný s okamžikem vyhotovení účetního dokladu,
- podpisový záznam osoby odpovědné za účetní případ a podpisový záznam osoby zodpovědné za zaúčtování

Doložení způsobilého výdaje – úhradový doklad

- Musí být patrné, že platba z účtu skutečně odešla – nesmí se tedy jednat pouze o příkaz k úhradě, ale o doklad o provedené platbě.
- Uhrazená částka se musí přesně shodovat s částkou na faktuře (ve smlouvě).
- Musí být shodný variabilní symbol na faktuře a na úhradovém dokladu.
- Z úhradového dokladu – výpisu z účtu musí být patrné, že účet patří Vaší firmě a zároveň musí jasně identifikovat banku (musí být zobrazeno logo banky).
- Musí být uvedena měna, ve které transakce proběhla.
- Je možno použít i jiné formy úhrady (např. zápočet), jednoduše řečeno z každé úhrady musí být jasné za co platba je, komu je, od koho je, v jaké je měně.
- Pokud dojde k chybě (např. chybně uvedený variabilní symbol) je potřeba zažádat dodavatele o potvrzení o konkrétní platbě

Doložení způsobilého výdaje - nemovitosti

- kupní smlouva, popř. smlouva o smlouvě budoucí
- znalecký posudek (ne starší než 6 měsíců před datem registrace projektu)
- aktuální výpis z katastru nemovitostí
- Doklad o zaúčtování do DHM

Doložení způsobilého výdaje- režijní náklady

- režijní náklady jsou způsobilými výdaji za předpokladu, že jejich základem jsou skutečné výdaje související s projektem a jsou přiřazeny k danému projektu poměrným způsobem podle řádně odůvodněné, spravedlivé a nestranné metody, která musí být zachována po celou dobu akce včetně závěrečného vyúčtování a případného auditu
- doložena metodika výpočtu poměrné části režijních nákladů pro daný projekt
- k prokázání vzniku výdaje slouží především smlouvy nájemní, smlouvy dodavatelské, fakturace jednotlivých služeb dodavateli, popř. dodací listy, smlouvy o připojení telekomunikačních služeb

Doložení způsobilého výdaje – režijní náklady

- k prokázání úhrady slouží zálohové faktury, výpisy z bankovních účtů prokazující uskutečnění platby, výdajové pokladní doklady, zjednodušené daňové doklady (paragony) apod.; způsobilost výdajů doložíte vyúčtováním k datu ukončení etapy/projektu od jednotlivých poskytovatelů služeb.

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Doložení způsobilého výdaje– mzdové náklady

- pracovní smlouvy, dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr obsahující pracovní náplň pro práce vykonávané v přímé souvislosti s projektem
- minimální výše mzdy, platu nebo odměny z dohod
- objem a charakter práce, která byla v rámci projektu zaměstnanci odvedena

Doložení ZV – mzdové náklady

- Pracovní výkazy
 - název organizace (specifikace účetní jednotky, název a registrační číslo projektu, jméno pracovníka, název funkce (pracovní zařazení pracovníka, vymezení období, za které je výkaz práce zpracován (měsíc a rok), odpracované období v členění na dny a hodiny (popř. vymezení pracovního úvazku), vymezení času, kdy je práce vykonávána, popis činností v jednotlivých dnech, odpovídající formu publicity, podpis pracovníka a podpis osoby odpovědné za kontrolu (nadřízeného
- Celková výše způsobilých osobních nákladů projektu (tj. zejména hrubá mzda zaměstnanců a sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem):
 - doloženo pomocí výplatních a zúčtovacích listin
 - mzdové rekapitulace či jiné vhodné formy doložení celkových způsobilých mzdových nákladů zaměstnanců (např. rozpis mzdových nákladů) za sledované období
 - doložení úhrady mezd zaměstnancům a odvodu příslušné části sociálního a zdravotního pojištění.

Doložení způsobilého výdaje– cestovní náhrady

- k doložení výdajů slouží vystavený cestovní příkaz, vyúčtování služební cesty, cestovní doklady (letenky, doklady o nákupu pohonných hmot apod.) a zprávy ze služební cesty nebo jednání dokládající souvislost cesty s projektem

Doložení ZV – dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

- Faktura a úhrada (viz předchozí text)
- Doklad o zařazení do DHM/DNM, doklad o zařazení do užívání

Soulad výdaje s legislativou – výběrová řízení

- Nejčastější pochybení

- nesprávně stanovená cena veřejné zakázky (v režimu zákona o veřejných zakázkách předpokládána hodnota veřejné zakázky –
- umělé dělení veřejné zakázky
- porušení zásad transparentnosti, rovného přístupu a zákazu diskriminace (často souvisí s příliš specifickým zadáním předmětu zakázky)
- neúměrné nároky na ekonomické nebo technické kvalifikační předpoklady vzhledem k ceně zakázky
- kvalifikační kritéria na místě hodnotících kritérií
- nedostatečný popis hodnotících kritérií
- nedostatečný počet oslovených dodavatelů/nevhodný způsob uveřejnění
- nedodržování lhůt

Soulad výdaje s legislativou – výběrová řízení

- Nejčastější pochybení

- není vyloučen uchazeč, který prokazatelně nesplnil požadovanou kvalifikaci
- netransparentní hodnocení nabídek (změny či doplňování hodnotících kritérií, přidělené bodové hodnocení není zdůvodněno, chybí zápis z jednání hodnotící komise, nepřipustné složení hodnotící komise, apod)
- chybějící dokumentace vyžadovaná zákonem (protokol z jednání hodnotící komise, oznámení o výběru nejvhodnější nabídky nebo písemnou zprávu zadavatele
- Změna podmínek smlouvy ve fázi plnění zakázky (nelze měnit předmět veřejné zakázky či významně měnit obchodní podmínky původní zadávací dokumentace

Soulad výdaje s pravidly poskytovatele dotace

- V rámci realizace projektu je nutné dodržovat pravidla poskytovatele dotace
- Povinnosti příjemce dotace jsou vymezeny dokumentací programu a Smlouvou/Rozhodnutím o poskytnutí dotace
- Nesrovnalost
 - Odhalení nesrovnalosti v projektu může vést ke komplikacím v jeho realizaci. Nejčastější z nich je pozastavení administrace žádosti o platbu a proplácení výdajů. Zjištěná a potvrzená nesrovnalost pak s sebou zpravidla přináší krácení způsobilých výdajů projektu, ale v některých případech může dokonce vést až k odejmutí celé částky dotace.

Soulad výdaje s pravidly poskytovatele dotace

- Příklady nesrovnalostí:

- **Změny**

- v projektu dochází při realizaci ke změně, která nebyla oznámena poskytovateli dotace v souladu s pravidly

- **Publicita**

- Nedodržení pravidel publicity dle pravidel poskytovatele dotace

- **Nakládání s majetkem**

- pronajmutí majetku pořízeného, byť i jen částečně z dotace, v rozporu se Smlouvou

Soulad výdaje s pravidly poskytovatele dotace

- Příklady nesrovnalostí:
 - **Ostatní**
 - nenaplnění cílů a účelu projektu
 - Vyhotovení, použití nebo předložení nepravdivých, nesprávných nebo neúplných dokladů
 - neposkytování dostatečné součinnosti v souvislosti s realizací projektu dle Smlouvy

Soulad výdaje s pravidly poskytovatele dotace

- **Porušení rozpočtové kázně**

- Pokud zjištěná skutečnost bude ze strany příjemce dotace představovat porušení rozpočtové kázně je příjemce dotace povinen provést odvod za porušení rozpočtové kázně do rozpočtu poskytovatele dotace. Odvod za porušení rozpočtové kázně odpovídá částce neoprávněně použitých nebo zadržovaných prostředků
- Pokud poskytovatel dotace zjistí porušení podmínek, za kterých byla dotace poskytnuta, ještě před proplacením dotace, nebo její části, ke které se dané porušení váže, je oprávněn provést finanční korekci dotčených výdajů.
- O krácení způsobilých výdajů bude příjemce dotace písemně informován, včetně důvodů, které poskytovatele dotace ke krácení vedly.

Soulad výdaje s pravidly poskytovatele dotace

- **Rizikové oblasti:**

- Zadávání zakázek (viz soulad výdaje s legislativou)
- Změnová řízení
 - Problematika nahlašování změn
 - Soulad fakturace se Smlouvou o dílo
- Administrativní oblast
 - Vedení zvláštního účtu
 - Doložení výdaje v rozsahu a s náležitostmi vyžadovanými poskytovatelem dotace
 - Chyby v účetnictví (zařazení výdaje, samostatná analytická evidence)

Závěr

- Jak se vyhnout rizikům krácení způsobilých výdajů ?
 - Znalost pravidel poskytovatele dotace
 - Kvalitní projektový management
 - Kvalitní projektová dokumentace
 - Součinnost všech dotčených útvarů příjemce, které se spolupodílejí na realizaci projektu, vymezení kompetencí, zodpovědností, včasné předávání informací
 - Věnovat dostatečnou pozornost účetnictví projektu
 - Dodržovat pravidla v oblasti zadávání zakázek.

Závěr

Děkuji za pozornost

